

Díky laskavosti našeho Vzdělávacího střediska pokračuje **výuka angličtiny**, nyní však každý pátek od 14 do 15ti hodin. Pak následuje **kulturní program** s přátelským posezením. Nyní již máme, díky kolegovi panu Liškovi, garančně opravený nový monitor (TV) s velkou úhlopříčkou) a po odborném propojení s novými reproduktory s prvotřídní zvukovou technikou je tak zajištěn kvalitní obraz i poslech. Těšíme se na Vaši účast. Program bude oznámen samostatně.

Republikánská strana (USA)

Republican party

Zkratka:	GOP
Datum založení:	1854
Předseda:	Reince Priebus
Lídr v Senátu:	Mitch McConnell
Lídr ve Sněmovně rep.:	John Boehner (předseda) Eric Cantor (vůdce většiny)
Sídlo:	310 First Street NE, Washington, D.C., 20003
Ideologie:	Konzervatismus, Neokonzervatismus, Sociální konzervatismus, Ekonomický liberalismus, Libertarianismus, Abolicionismus (dříve)
Politická pozice:	centropravoce
Mezinárodní org.:	Mezinárodní demokratická unie
Mládežnická organizace:	Mladí republikáni
Barvy:	červená (neoficiální)
Zisk mandátů ve volbách	
Sněmovna reprezentantů	242 / 435
Senát	47 / 100
Guvernéři	29 / 50
Oficiální web:	http://www.gop.com/

Republikánská strana: (anglicky: Republican party), přezdívaná Velká stará strana (GOP, Grand Old Party), je vedle Demokratické strany jedna z dvou hlavních politických stran ve Spojených státech. Strana zastává pevně konzervativní postoje, tedy ekonomický liberalismus se svobodným trhem, nízkými daněmi, podporou podnikání, a limitovaným státem, spolu se sociálně-konzervativními hodnotami, mezi které patří i náboženské (křesťanské) hodnoty.

Historie: V 50. letech 19. století se v důsledku krize v otázce otroctví rozpadla Demokratická strana. Část členů s protiotrokářským názorem se spojila s částí Whigů a roku 1854 vznikla Republikánská strana.^[1] Celoamerickou stranou se však republikáni stali až roku 1856. Prvním republikánským prezidentem se stal Abraham Lincoln v roce 1860. Poté co v roce 1865 skončila americká občanská válka porážkou Jihu, tedy zachováním územní celistvosti americké Unie a zrušením otroctví, se Demokratická a Republikánská strana od sebe lišily jen velmi málo. Demokraté byli stoupenci svobodného obchodu, menší federální vlády a větší decentralizace, republikáni prosazovali protekcionistická cla, jakož i podporu federální vlády průmyslu a transkontinentálním železnicím. Republikáni se pyšní i tím, že první žena, která byla zvolena do Kongresu (Jeanette Rankin za stát Montana) pocházela právě z jejich strany. Znakem strany je slon.

Ideologický základ: Již od založení Republikánské strany měli její členové a příznivci silnou víru v individualismus, omezenou vládu a plně volný obchod. To jim vyneslo podporu a ocenění od tradiční euroasijské pravice. Často jsou ale kritizováni kvůli svému postoji ke globálnímu oteplování, favorizování trestu smrti a v minulosti také kvůli tolerování rasové a náboženské nesnášenlivosti.[zdroj?] Průzkumy veřejného mínění ukázaly, že Republikáni mají silnou podporu u vdaných (často starších) párů, více u mužů, než u žen. **Neokonzervatismus:** (angl. „neocon“) je politický směr, který se prosadil v USA a v Republikánské straně v posledních zhruba 20 - 30 letech jako reakce na levicový radikalismus šedesátých let. Za jeho zakladatele bývají označováni

newyorkští židovští intelektuálové, jeden ze zakladatelů a čelní představitel tohoto směru, Norman Podhoretz však upozorňuje, že myšlenkové podhoubí tvořili spíše bývalí radikálové a liberálové bez ohledu na vyznání.

Irving Kristol, další čelní představitel tohoto hnutí, charakterizoval neokonzervativce jako *liberála, který byl přemožen realitou*.

S klasickými konzervativci neokonzervativci sdílejí důrazy na tradiční hodnoty jako rodina, vzdělání, tradiční morálka apod., ovšem neodmítají ani státní zásahy přinášející podporu těchto hodnot. Důležitým prvkem jejich úvah je právě hledání optimálního bodu státní podpory „pozitivních vlastností“. Tedy například určení podpory

státu v nezaměstnanosti tak, aby nebyla příliš vysoká a stimulovala tak občana k hledání zaměstnání, přitom ho ovšem nenechávala „na pospas“. Nebo nacházení bodu, kdy přerozdělování státních příspěvků začíná narušovat hospodářský růst.

Jako základní hnací prvek úspěšné společnosti vnímá prosperitu, která má však být pouze prostředkem k rozvíjení vyšších cílů jako kultura, vzdělání, osobní rozvoj či náboženství.

Díky důslednému antikomunismu (danému původní levicovou minulostí většiny zakladatelů) a odmítání politiky ústupků Sovětskému svazu získali v některých levicových kruzích pověst podporovatelů zbrojení a americké hegemonie vůbec. V současné době bývá neokonzervatismus těmito kruhy označován za ideového původce americké světové politiky, ačkoliv spíše teprve hledá, jak se s americkou převahou vypořádat a jak ji užívat.

Představitelé neokonzervatismu: Neokonzervatismus má v USA poměrně silné, i když (kvůli neúspěšným volbám v roce 2008) slábnoucí postavení. Příznivci neokonzervatismu jsou obvykle Američané v malých městech, praktikující křesťané a voliči Republikánské strany. Mezi hlavní představitelé neokonzervatismu patří bývalý americký prezident Ronald Reagan, exprezident George W. Bush, bývalý šéf světové banky Paul Wolfowitz, bývalý ministr obrany Donald Rumsfeld či bývalý viceprezident Dick Cheney.

Abraham Lincoln

Symbolem strany je slon. Zde v barvách státní vlajky při inauguraci G. W. Bushe 2005

Vnitřní struktura strany: odpovídá přibližně té demokratické. V sedmdesátých letech 20. století byla provedena reforma, která sledovala lepší volební výsledky. Kandidáti dostávají během kampaně velkou stranickou pomoc, která zahrnuje plánování, styl, průzkumy, materiál, tiskoviny atd.

Republikánský národní (federální) výbor (Republican National Convention) se tolik nevěnuje schvalování pravidel jednání na národním shromáždění, tak jako v Demokratické straně. Republikáni dlouhodobě preferují model „vítěz bere vše“ při volbě delegátů do shromáždění, tzn. že vítězný kandidát v primárkách každého státu obdrží všechny hlasy delegátů.

Politika: Republikánská strana podporuje volný trh, menší zásahy státu do hospodářství, více prosazuje velmocenské postavení Spojených států ve světě. I v této straně existují frakce bližší demokratům, zejména se jedná o politiky ze severovýchodního regionu (Nové Anglie).

Důležitou součástí ve straně je tzv. *morální většina (moral majority)*, tedy asociace konzervativních křesťanů, která se organizuje zejména z protestantů jižních zemědělských a maloměstských oblastí, Nové Anglie aj. Klade důraz na morální život s odkazem protestantských tradic, rodinu a její soudržnost. Požaduje výchovu náboženství ve školách, naopak odsuzuje sexuální výchovu a potratovou politiku. Vliv této frakce zaznamenal vzestup strany v devadesátých letech 20. století. Dopomohla republikánům k úspěchu ve volbách 1994, kdy strana získala většinu v obou komorách Kongresu. Díky většímu podílu konzervativních republikánů, podporovaných „morální většinou“, došlo také k vyšší podpoře vyšetřovatele K. Starra a následně zahájení procesu odvolání prezidenta Bill Clintona v impeachmentu.

Členská základna: Dlouhodobě asi jen jedna čtvrtina Američanů vyjadřuje svou identifikaci k republikánům, i když ve volbách je daleko úspěšnější. Podporu nachází především u vysokoškolsky vzdělaných bělochů, podnikatelů a dále lidí na venkově a protestantů. Díky tomu má Republikánská strana největší podporu na středozápadě a jihu Spojených států, kde se nachází konzervativnější venkovské oblasti, například tzv. "Biblický pás" na Jihu. V minulosti přicházela podpora i od představitelk ženského pohlaví. Se silící emancipací došlo k přesunu ženského potenciálu na stranu demokratů. Republikánská strana má větší stranickou disciplínu, než demokraté, což se projevuje častějším hlasováním o nejrůznějších otázkách.

Dovoluji si připomenout možnost placení letošních členských příspěvků. Můžete osobně nebo přímo na náš účet, který má čís: 135 135 383/ 0300 Poštovní spořitelny, tj. kdekoli na poště nebo z bankomatu. Současně připomínám i prosbu na zaslání vašich příspěvků do Občasníku.
Za pražskou pobočku Petr Jílek